

grund til særlige kontrolforanstaltninger, men udbetales typisk før.

De samlede nettomomsindtægter på henvend 113 mia. kr består af godt 180 mia. kr fra virksomheder, der skal indbetale moms fra almindelig virksomhed tillagt godt 20 mia. kr i tredjelandsimportmoms. Herfra skal fratregkes ca 80 mia. kr, der udbetales til eksportvirksomheder og godt 10 mia. kr, der udbetales til virksomheder, der f.eks. på grund af investeringer skal have moms tilbage.

Herudover godtgøres der for ca 7 mia. kr energiafgifter mv. over den almindelige momsangivelse

5. Kredittidernes økonomiske betydning

Stramningen af momskrediten sker samtidig med nedsættelse af selskabsskatten. Den følgende beskrivelse af de økonomiske virkninger er en alt andet lige betragtning, hvor der ses på den isolerede effekt af momskreditstramningen. Man bør derfor også have virkningerne af selskabsskattenedsættelsen for øje.

For de virksomheder, der sælger med moms til danske aftagere, gælder som overvejende hovedregel, at virksomhederne opgør momsen for et kvartal og angiver og betaler senest 40 dage derefter. Virksomhederne opnår herved en kredit med afregning af momsen på højst 130 dage ved salg i starten af kvartalet og mindst 40 dage ved salg i slutningen af kvartalet, altså i gennemsnit 85 dages kredit. Ved et salg for 1.000 kr eksklusive moms udgør momsen 250 kr. Forrentning heraf udgør ved en årlig rente på 6 pct. godt 3,5 kr altså godt 0,35 pct. af salgsværdien uden moms. Hvis virksomheden ønsker en nettoindtægt ved salget på 1.000 kr vil virksomheden kunne nøjes med at forlange 996,5 kr for varen uden moms og 1245,6 kr for varen inklusive moms. Momskrediten bevirker således, at »kontant« moms ikke udgør 25 pct., men alene ca 24,56 pct. eller 0,44 pct. mindre end den umiddelbare sats. De 0,44 pct. kan også beregnes som de ovennævnte godt 0,35 pct. i rentefordel tillagt moms.

Mens sælgeren kan reducere sin pris eksklusive moms med 0,35 pct. fra f.eks. 1000 kr til 996,5 og fortsat få en nettoindtægt på 1.000 kr på grund af momskreditfordelen, må den erhversmæssige køber, der får momsen godtgjort med 85 dages forsinkelse, modsat tage hensyn til, at en vare med fakturapris f.eks. 996,5 kr i realiteten koster 1.000 kr i kontantværdi, når køberen tager hensyn til debettiden ved godtgørelse af momsen.

Da kreditfordelen/debetulempen er proportional med selve momsen, må man forvente, at kreditforde-

len/debetulempen vil blive overvæltet i samme udstrækning som selve momsen. Momsens overvæltelighed er ikke betinget af faktureringsret eller -pligt for momsbeløbet, men af markedsforholdene og momsens indretning og grundlag. Da momsen er en næsten generel forbrugsafgift, vil afgiften blive overvæltet.

I det daglige er der næppe mange, der gør sig bevidste overvejelser om at prisfastsætte, så der præcist også tages hensyn til momskreditfordelen. Det kan ske i større virksomheder eller ved større kontrakter, og der kan være bevidsthed omkring salg/køb lige omkring et kvartalsskifte, hvor sælgeren er interesseret i at sælge lige efter, mens køberen foretrækker køb lige før. Leverings- og faktureringspunktet kan indgå i prisfastsættelsen. De fleste momsregistrerede virksomheder er dog klar over, er der er en momskreditfordel, hvorfor det ikke er helt så nødvendigt at forlange en helt så høj pris for en vare for at opnå en ønsket nettoindtægt ved salget, som hvis der ikke havde været moms på varen. Reduktionen i momskrediten vil derfor sjældent fra den ene dag til den anden medføre prisændringer og kun sjældent kunne betinge en egentlig omkalkulation. Ved omkalkulation af priserne i anden anledning f.eks. på grund af nye overenskomster, ændrede valutakurser, ændrede råvarepriser etc., vil der dog være nogle virksomheder, der indregner effekten af en anden momskredit, og andre der tilpasser deres priser i overensstemmelse hermed. Om ikke andet vil der være flere virksomheder, der på lidt længere sigt vil kunne konstatere et forringet regnskabsresultat, hvis priserne ikke sættes op for at kompensere for den reducerede momskreditfordel og reagerer på denne baggrund.

Overfor forbrugerne vil forslaget således - måske med en vis forsinkelse - have samme virkning som en meget lille momsforhøjelse. Samlet reduceres kredittiden for virksomheder med omsætning over 5 mill. kr med i alt 39 dage. De resulterende prisændringer ved fuld overvæltning vil udgøre ca 0,16 pct. i alt over årene 1999-2002, da momskreditfordelen reduceres fra 0,35 pct. af prisen til 0,19 pct. af prisen. Af de 0,16 pct. falder ca 0,037 pct. i 1999, ca 0,046 pct. i år 2000, ca 0,042 pct. i år 2001 og ca 0,037 pct. i år 2002.

Prisvirkningen på 0,16 pct. er den samme som prisvirkningen af en forhøjelse af momsen med 0,2 pct. fra 25 pct. til 25,2 pct.

Overfor forbrugerne har forslaget således samme effekt som en momsstigning på ca 0,05 pct. i hvert af de følgende 4 år eller i alt 0,2 pct.